

การวิเคราะห์การสนองตอบของเด็กก่อนวัยเรียน
ต่อคำถามหลายระดับ

นายอุดม บำรุงศรี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

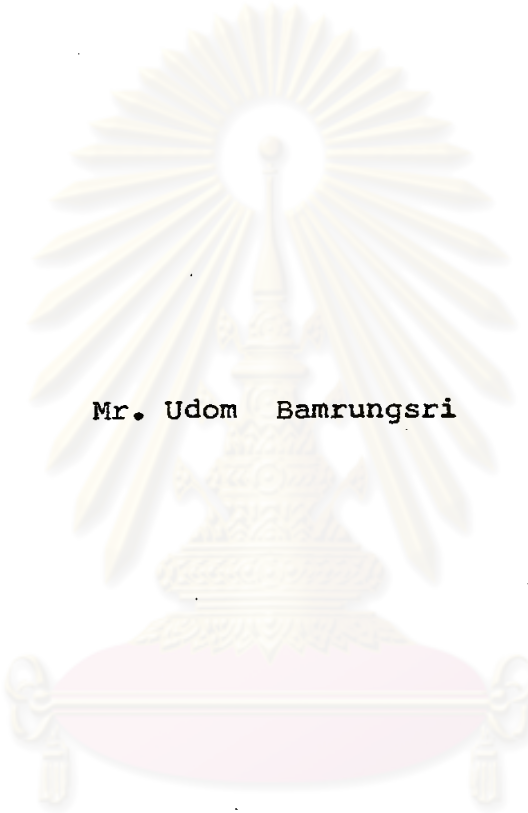
พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-548-5

010450

140542245

AN ANALYSIS OF PRE-SCHOOL CHILDREN'S RESPONSES
TO VARIOUS LEVELS OF QUESTIONS

Mr. Udom Bamrungsri

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate school

Chulalongkorn University

1983

ISBN 974-562-548-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์การสนองตอบของ เด็กก่อนวัยเรียนต่อคำถาม
หลายระดับ

โดย   นายอุดม บำรุงศรี

ภาควิชา   ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

.....*สุพจน์ งาม*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*สุพจน์ งาม*.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวดี บุญซื่อ)

.....*ดร.ปิยะอัจฉริยะ*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ)

.....*โสภภาพรณ ชยสมบัติ*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โสภภาพรณ ชยสมบัติ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์การสนองตอบของเด็กก่อนวัยเรียนต่อคำถามหลายระดับ
ชื่อนิติกร   นายอุดม บำรุงศรี
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะธัญจิระ
ภาควิชา   ประถมศึกษา
ปีการศึกษา   2525

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การสนองตอบของเด็กก่อนวัยเรียนต่อคำถาม 6 ระดับคือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยศึกษาจากเด็กก่อนวัยเรียนอายุ 5-6 ปีบริบูรณ์ จำนวน 30 คน ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 1 และอนุบาล 2 ในโรงเรียนพุทธะวิทยา โรงเรียนพุทธะศึกษาคาร และโรงเรียนอินทารามวิทยา อำเภอพุทธะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยใช้นิทานประกอบภาพเล่าเรื่องให้เด็กฟังทีละคนจบแล้วถามคำถามจำนวน 12 ข้อ ให้เด็กตอบ ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลด้วยเทปบันทึกเสียง นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์การสนองตอบตามความสามารถในการใช้ภาษา และความสามารถในการคิดให้เหตุผลโดยใช้ค่าสถิติแบบการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กใช้ประโยคสนองตอบต่อคำถามระดับการวิเคราะห์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.59 และสนองตอบต่อคำถามระดับความรู้ความจำน้อยที่สุด ร้อยละ 1.41
2. ในการสนองตอบต่อคำถามทั้ง 6 ระดับ คิดในเชิงปริมาณเด็กใช้ประโยคที่มีความยาว 4-5 คำมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.18 รองลงมาเป็นประโยคที่มีความยาว 6 คำขึ้นไป ร้อยละ 45.78 และเด็กใช้ประโยคที่มีความยาว 2-3 คำน้อยที่สุด ร้อยละ 7.04 เมื่อคิดในเชิงคุณภาพ เด็กใช้ประโยคที่ไม่ซับซ้อนในการสนองตอบมากที่สุด คือใช้เอกภพประโยค ร้อยละ 94.01 ใช้สังกรประโยค ร้อยละ 4.58 และอเนกภพประโยค ร้อยละ 1.41
3. เด็กสามารถคิดให้เหตุผลได้เหมาะสมในการสนองตอบต่อคำถาม 6 ระดับ คิดเป็นร้อยละ 43.89 ของจำนวนเด็กทั้งหมด ให้เหตุผลไม่เหมาะสม ร้อยละ 29.44

และให้เหตุผลไม่ได้ ร้อยละ 26.67

4. เด็กสามารถคิดให้เหตุผลได้เหมาะสมมากที่สุดต่อคำถามระดับความรู้ความจำ คิดเป็นร้อยละ 34.18 ของจำนวนเด็กทั้งหมด และให้เหตุผลได้เหมาะสมน้อยที่สุดต่อคำถามระดับการสังเคราะห์ คิดเป็นเพียงร้อยละ 9.49

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   An Analysis of Preschool Children's Responses
to Various Levels of Questions

Name   Mr. Udom Bamrungsri

Thesis Advisor   Assistant Professor Laeka Piya-Ajariya, Ph.D.

Department   Elementary Education

Academic Year   1982

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this research was to study and analyse preschool children's responses to six levels of questions: knowledge, comprehension, application, analysis, synthesis and evaluation.

Procedure

The samples were 30 preschool children aged 5-6 years old who were studying in kindergarten 1 and 2 at Phayuha Withaya School, Phayuha Suksakharn School and Intharam Withaya School in Phayuha Khiri District, Nakhon Sawan Province. While showing 6 story-pictures to each child the researcher told the detail story. After completing the story he asked 12 questions, one at a time, to get responses from the child. The children's responses were tape-recorded. The abilities to use language and to think logically were the criteria applied in analysing the data. The presentation of the data was in frequency and percentage.

Results

1. While 48.59 percent of the responses were for the analysis-level questions, only 1.41 percent were for memory-level questions.

2. 47.18 percent of the total responses were sentences of 4-5 words. 45.78 percent were 6-word sentences and 7.04 percent were 2-3-word sentences.

3. 94.01 percent of the total responses were simple sentences. The complex and compound sentences accounted for only 4.58 percent and 1.41 percent of the total responses.

4. 43.83 percent of the sample children were able to provide appropriate responses, while 29.44 percent could not, and 26.67 percent did not provide any responses.

5. Whereas 34.18 percent of the sample children provided appropriate responses for the memory-level questions, only 9.49 percent for the synthesis-level questions.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะธำจรียะ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ เนื้อหารูปแบบและรายละเอียดต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ รวมทั้งให้กำลังใจเป็นอย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวดี บุญชื่อ หัวหน้าภาควิชาประถมศึกษา ที่กรุณาอนุญาตให้นำนิทานซึ่งท่านเป็นผู้แต่งมาดัดแปลงสร้างเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล ขอขอบคุณ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชผู้ถือลิขสิทธิ์หนังสือนิทานดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ อรสา กุมาริ ปุกหุศ ที่กรุณาอนุญาตให้นำภาพที่พิมพ์ในหนังสือนั้นมาดัดแปลงสร้างเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล พร้อมทั้งได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์ แห่งภาควิชาประถมศึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประไพพรรณ ภูมิวุฒิสาร แห่ง ภาควิชาจิตวิทยา ที่กรุณาให้คำแนะนำแนวทางบางประการในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรณิ ศิริโชติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง สุทษสาร แห่งภาควิชาประถมศึกษา ขอขอบคุณ อาจารย์ คาร์ตัน ศิริวิริยะกุล อาจารย์เกษร บำรุงศรี แห่งโรงเรียนพัฒนศึกษการวิทยาลัย นครสวรรค์ ที่กรุณาให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในอันที่จะทำงานนี้ให้สำเร็จด้วยดี ขอขอบคุณ คุณวัฒนา (หงษ์ภู) รวยสำราญ ศึกษานิเทศก์จังหวัดฉะเชิงเทรา คุณประภาวดี (โลวิไลพันธ์) ศรีบานชื่น ผู้ช่วยเหลือในการจัดกระทำข้อมูล ครู และอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนที่ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ที่กรุณาอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณ คุณศิริมา อุณมี ผู้ช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ต้นร่างงานวิจัยฉบับนี้.

อุคม บำรุงศรี

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการรูปประกอบ	- ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
วิธีดำเนินการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	11
ข้อตกลงเบื้องต้น	12
ความจำกัดของการวิจัย	13
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	14
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
เปรียบเทียบแนวทฤษฎีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจ	15
แบบของพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจ	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ระยะเวลาของพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจ	25
พัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจในชั้นความคิดก่อนเกิดปฏิบัติการ	25
สังกัดปีในชั้นความคิดก่อนเกิดปฏิบัติการ	36
พัฒนาการทางภาษาของเด็กก่อนวัยเรียน	40
การศึกษาเพื่อพิสูจน์ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ใน ทศวรรษล่าสุด	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
3 วิธีดำเนินงานการวิจัย	57
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การศึกษานำ	61
การเก็บข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	92
สรุปผลการวิจัย	92
อภิปรายผลการวิจัย	94
ขอเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม	110
ภาคผนวก	116
ประวัติผู้วิจัย	184

รายการตารางประกอบ

	หน้า
ตาราง 1 ลักษณะของการสนองตอบตามความสามารถในการใช้ภาษา ของเด็กก่อนวัยเรียน	79
ตาราง 2 จำนวนประโยคสนองตอบตามความสามารถในการใช้ภาษา วิเคราะห์รวมทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ	84
ตาราง 3 การสนองตอบตามความสามารถในการคิดให้เหตุผลของเด็ก ก่อนวัยเรียน	87
ตาราง 4 จำนวนเด็กที่สามารถคิดให้เหตุผลได้เหมาะสม	89

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการรูปประกอบ

		หน้า
รูปที่ 1	มีแต่การรับประสบการณ์ใหม่ แต่ขาดการปรับประสบการณ์เดิมให้เหมาะสม (Assimilation Without Accommodation)	21
รูปที่ 2	มีแต่การปรับประสบการณ์เดิมให้เหมาะสม แต่ขาดการรับประสบการณ์ใหม่ (Accommodation Without Assimilation)	22
รูปที่ 3	การสมดุลประสบการณ์ (Equilibrium : Cognitive balance)	
แผนภาพ 1	การสนองตอบเชิงปริมาณของเด็กก่อนวัยเรียนต่อคำถามหลายระดับ	80
แผนภาพ 2	การสนองตอบเชิงคุณภาพของเด็กก่อนวัยเรียนต่อคำถามหลายระดับ	81
แผนภาพ 3	ประโยคสนองตอบตามความสามารถในการใช้ภาษาเชิงปริมาณและคุณภาพ	85
แผนภาพ 4	จำนวนเด็กที่สามารถคิดให้เหตุผลได้เหมาะสม	90

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย